

структури, який гарантується незалежність та надаються права, необхідні для покращення життя дітей, та яка є доступною для громадян завдяки представництвам на місцях;

3) реформування системи протидії злочинності та правопорушності неповнолітніх. Європейське бачення системи ювенальної юстиції не обмежується спеціалізованим судом для молоді, але й включає спеціалізовані підрозділи поліції, прокуратури, службу пробачії та установи для виконання покарань, адвокатуру і пов'язує діяльність ювенальної юстиції з дотичними установами охорони здоров'я, освіти, соціальними службами та неурядовими організаціями;

4) належне фінансування державних заходів щодо захисту прав дітей, зокрема, надання дітям пріоритету в бюджетному фінансуванні шляхом розміщення на всіх рівнях (національному, регіональному та місцевому) достатніх і справедливих, порівняно з потребами інших груп населення, коштів. Цей аспект державної діяльності потребує особливої уваги, оскільки протягом багатьох років саме «дитячі» статті видатків державного бюджету підлягали скороченню, зокрема, у повному обсязі не виплачувалася допомога сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам тощо (такі виплати не перевищували 75 відсотків від рівня забезпечення прожиткового мінімуму для сім'ї).

Євроінтеграція України, яка серед іншого, має соціальний вимір, повинна розпочинатись із запровадження системи цінностей, носієм та уособленням яких є Рада Європи. Виконання рекомендаційних актів Ради Європи має створити, на нашу думку, передумови для переходу на вищий щабель соціального захисту дітей в Україні. Стандарти поводження з дітьми на рівні держави, розроблені та впроваджувані статутними органами Ради Європи, на сьогодні є надійним гуманістичним підґрунтям для удосконалення соціальної функції Української держави у сфері захисту прав дитини.

Sevostianova N.I.

professor assistant National University «Odessa Law Academy»

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS — ENDLESS QUEST FOR EFFICIENT JUSTICE

Since its creation 51 years ago, the European Court of Human Rights has protected human rights across the continent by interpreting and applying in its judgments the European Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms. Today it protects the rights of 800 million people in 47 states. The accession of new states to the Convention after the fall of the Berlin wall in 1989 and a wider awareness of the role of the Court in all Europe caused a spectacular increase of the applications filed every year. This has put the effectiveness and the future of the Court at risk. The number of pending

applications before the Court has constantly grown. Whereas in 1999 — 8,400 applications were allocated to a judge committee or chamber, this figure rose to 27,000 in 2003, when around 65,000 applications were already pending. In 2009 57,200 applications were allocated to a judicial formation and the backlog reached 119,300 applications.

The main reasons of such an excessive workload are: first — the processing of a great number of applications that are declared inadmissible (more than 90% on which a decision is made), second — applications related to structural issues in which the Court has already delivered judgments finding a violation of the Convention and where a well established case law exists. These applications, called repetitive cases, account for around 60% of the judgments of the Court every year. At the moment, there is a huge backlog of individual petitions that would have been rendered unnecessary had the national governments adhered to their clearly established obligations under the Convention. Domestic remedies therefore need to be improved, or established where none exist.

An analysis of the judgments made in the past 50 years reveals that half of them are actually repetitions of previous cases. In order to avoid this, member States should be able to request Advisory Opinions from the European Court of Human Rights in order to implement a set of general standards for the protection of Human Rights domestically. The screening of legislation for compliance with the Convention and the involvement of both national Parliaments and human rights institutions in this endeavour is also advisable.

The Council of Europe has searched solutions to these problems along the years. A major step was taken in 1998 — when a permanent Court was established. Protocol No.11 was the reaction of Council of Europe in dealing with the increasing workload of the Court. Although these figures illustrate the Convention's success and serve as a proof of the trust European citizens show towards it, «they have also put the Court's institutional machinery under increasing strain and the crucial question was how it can be adapted to cope with the new situation». The amendments proposed by Protocol No.11 however, have not proven drastic enough to achieve the purported result. This is evident by the following statement of Luzius Wildhaber, former President of the Court: «I am now more than convinced that, only just over three years after the radical reform of the Convention mechanism implemented by Protocol No.11, replacing the two original institutions by a single judicial body, the system is in further need of a major overhaul». This call coming from the most authoritative of lips could not be disregarded. In 2001, an «Evaluation Group» was created by a decision of the Ministers' Deputies, assigned with the task to propose means of furthering the effectiveness of the Court and to this end consider the need for reform. Its conclusions come under five headings: national measures, execution of judgments, measures involving no amendments to the Convention, resources, and measures involving amendments of the Convention.

Cumbersome negotiations on the proposed reforms, finally led to the adoption of Protocol No. 14, «the reform of the reform» as it has been named, at the ministerial meeting on May 2004.

The main changes provided by Protocol No.14 are:

- a single judge may take an (in) admissibility decision, as regards manifestly ill-founded applications

- a criterion that gives a possibility to take a decision on the admissibility and at the same time render a final judgment on the merits of a case where there is a well-established case law

- a simplified summary procedure enables committee of three judges to decide on the admissibility and merits of «repetitive violation» and «clone» cases

- a new ground for admissibility is introduced. The Court shall declare inadmissible any individual application submitted under Article 35 if it considers that: «the applicant has not suffered a significant disadvantage, unless respect for human rights as defined in the Convention and the Protocols thereto requires an examination of the application on the merits and provided that no case may be rejected on this ground which has not been duly considered by a domestic tribunal»

- a new procedure enables the Committee of Ministers to bring proceedings to the Court where a state refuses to abide by a judgment

- judges are appointed for a single 9 year term

- the Council of Europe's Commissioner for Human Rights is entitled to intervene in cases as a third party

- the possibility for the accession of the European Union is provided for.

From the list above, the element singled out for the purposes of this article is the possibility of the simultaneous delivery of a decision on the admissibility and judgments on the merits. The committees of judges, when dealing with repetitive cases will be able to hand down a final judgment, provided that there is a well-established case-law both on the violation and on the just satisfaction afforded by the Court.

The Committee of Ministers by its Resolution (2004) 3 on judgments revealing an underlying systemic problem, invited the Court «to identify in its judgments finding a violation of the Convention, what it considers to be an underlying systemic problem and the source of this problem, in particular when it is likely to give rise to numerous applications so as to assist States in finding the appropriate solution and the Committee of Ministers in supervising the execution of judgments».

The Court's response to this call was the introduction of the pilot «judgment» procedure in the case «*Broniowski v. Poland*». A pilot-case «is a judgment which points to structural or general deficiencies in national law or practice and a large number of applications to the Court concerning the same problem are pending or likely to be lodged.» On this issue, however, the drafters of the Protocol paved the way for an initiative by the Court itself. The Court through

a rather spectacular development of its case-law laid down the foundations of such a special procedure.

To conclude, it should be additionally stressed that the Court's role in the European system of protection of human rights is subsidiary to the one played by national courts. The tremendous stress, under which the functioning of the Court has come, will not be entirely resolved by Protocol No. 14 and further innovative solutions will have to be considered. Ideas have surfaced, voicing that the Court should move to a more «constitutional» premise and choose to deal with certain cases only to extent that these pose new challenges. It is obvious that the efficacy of the right of individual application would thus be undermined.

Гаркуша Ю.О.

Національний університет «Одеська юридична академія»

ПРОТИДІЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ ЯК ЗАПОРУКА ДЕМОКРАТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

В нашій країні все частіше почали зустрічатись випадки дискримінації, в той час, як українське законодавство містить багато положень, які забороняють будь-які її види. Це справді так. Але наявність даних положень ще не означає, що величезна кількість людей не зазнають дискримінації, бо гарантії рівності та недискримінації, відображені в законах України, на жаль, не працюють. Тому протиправні дії, спрямовані на порушення прав осіб з огляду на їх національність чи етнічне походження, колір шкіри, стать, мову спілкування, політичні уподобання чи інші ознаки, стали частим явищем. Як свідчать соціологічні опитування, майже 90% громадян стикалися у своєму житті з дискримінацією, у різних її проявах.

Слід зазначити, що принцип рівності людей проголошувався, ще у роботах грецьких філософів. Але, як окрема категорія «людські права» виникла у часи Просвітництва, тобто у 18-му сторіччі. У «Декларації прав людини і громадянина», ухваленій Національними Зборами Французької Республіки, було вперше висловлено і найпершим положенням є наступне: «Люди народжуються вільними і рівними у правах...». З тих часів термін «людські права», і цей принцип увійшли до конституцій багатьох країн світу.

У Всесвітній Декларації Людських Прав, прийнятій і проголошеній Організацією Об'єднаних Націй у 1948 році, першою статтею стверджується: «Всі людські істоти народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах. Вони наділені розумом і совістю і повинні діяти у відношенні один до одного в дусі братерства». Але, слід зазначити, що далеко не всі країни ратифікували цю Декларацію. У деяких частинах світу вона виявилася неприйнятною з різних причин. Тому, говорячи про прояви дискримінації, наприклад, за расовою чи етнічною належністю, слід з'ясувати, їх зміст, який